

POKROK ZÁPADU

Semi-Weekly Edition.
Published by Pokrok Západu Ptg. Co.
1211 So. 13th St. - Tel. 1008.
Subscriptions, by mail, \$2.50 per year.

Vychází každé úterý a pátek.
Vydává - - Tiskařské Družstvo

Tiskárna: 1211 Jižní 13tá ulice.
Telefon 1008.

Řídící redaktor: - - J. Rosický

Předplatné:
V místě s dodávkou do domu, bez přílohy, \$3.00
S přílohou..... \$3.80
Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez
Knihovny Americké..... \$2.50
S Knihovnou Americkou..... \$3.00
Do Cech bez přílohy..... \$3.00
S přílohou..... \$4.50
Každý předplatitel oprávněn je k premii.

Omlásky.
Drobné a různé omlásky uveřejňujeme pouz jen, když peníze k objednávkám přiloženy jsou. Za drobné omlásky obyčejné velikosti, nepřesahující pátce, platíme 75 centů za výtisk. Za různé omlásky, blahopřání, úmrtí a jiné, platíme \$1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Necht' každý proto přiloží objednavce tolik peněz, jak velkou omlásku máti si přeje. Ceny omlásek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilkový peněz
Jsou nejspolehlivější, když se koupí na počtu neb expresou "Money Order" a již nám se zašle. Též v registrovaném dopise, aneb poukazkou bankovní jest zásluška jista. Kdo chce platit "checkem" na bank, necht' zále 25 centů více, proto že tolik musíme platit banku za kolekt, aneb ať koupí směnkou (draft) na Omaha, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přijímáme též 1 a 2-pentové kolký. Všechny zásluky necht' jsou zaslány pod jednoduchou adresu pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 19. červ'ce 1898.

PÝCHA PŘEDCHÁZÍ PÁD. ŠPANĚLSKÁ nafoukanost klopýtla přes americký páteř!

ŠPENĚLOVÉ NEMĚLI ŽÁDNÉHO ŠTĚSTÍ ani s — Kubou, ani s — Jakubem (Jago-Jakub).

VE ŠPANĚLSKU MAJÍ ZAVEDENÉ STANÉ PRÁVO. To asi čekají, že se tam snad něco stane!

V PRŮJMECH POŠTOVNÍ SPRÁVY JEVI se rozmnožení o 10 procent za rok minulý. Největší vzrůst však vykazuje Omaha a sice 49.2 procent.

NAŠE SPRÁVA VÝSTAVNÍ BY MĚLA požádat vládu Spojených Států, aby byl na výstavu zapůjčen admirál Cervera, takhle aspoň na měsíc.

UBOŽÍ ŠPANĚLÉ! STÁLE SE JIM utrhá na cti, že se jejich baterie na břehu i na lodích nemohly ničeho treftit. A přece pokládá se trefila každá jejich kule a sice — oceán!

JENOM \$320,000 STÁL ŠPANĚLSKO ten špás, že Camara projel se Suezským průplavem sem a tam. Hm, to ještě nebylo tolik, jako projížďka Cerverova ze Santiaga na širé moře. Španělsko má moc drahé admirály.

ZE SANTIAGO DOCHÁZÍ ZPRÁVY O veliké nouzi a bídě, kteráž tam panovala a panuje. Nyní bude ovšem brzo bídě konec. Jakmile odstraněny budou překážky plavbě umístěné v zálivu, budou moci zásoby býti dopravovány přímo do Santiaga a po nouzi bude rázem.

KDYŽ DEWEY DOBYL SKVĚLÉ VÍZESTVÍ v Manile, evropští váleční kritické přepisovali to pouhé náhodě. Po zmaření loďstva Cerverova a dobytí Santiaga snad připustí, že nebyla to pouhá náhoda, nýbrž že s tím mělo též něco dělat americké loďstvo a americká údatnost.

NYNÍ POČÍNÁJÍ PŘIJÍZDĚTI LODĚ z Klondiku a brzy nastane zase obyčejná klondikeská zimnice. Zlatokopové, kteří se vrátí, jsou většinou tací, již kolik roků v nehostinných krajinách těch prožili a odhadují výtěžek zlatodolů tamnějších za minulých dvanáct měsíců rozdílne, od deseti do dvaceti milionů.

VE ŠPANĚLSKU BY TĚD POTŘEBOVALI několik amerických populistických finančníků, kteří dovedou vytvořit hodnoty zákonem. Ubozí Španělé, v té věci neví chudáci ani nády. O zákony by jim nebylo

zle. Kortesoové by přijaly s ochotou každý zákon, kterýž by k cti vedl, ale chudáci neví jak do toho. To jsou naši populisté jinými chlapíky.

NEJCHOULOSTIVĚJŠÍ POSTAVENÍ ZE všech časopisů má doista Dennice Novověku, avšak co je pravda, to je pravda, dovede mu dostát v každém ohledu. Jednou blahopřeje ČSPS. a podruhé zase konkurenční Jednotě rytské, potom zas blahopřeje JČD. a hned na to konkurenční Sesterské Podporující Jednotě a — zachová si dobrou vůli všady.

SPRÁVA VÝSTAVNÍ TĚŠÍ NÁS, ŽE PRY za první měsíc měla příjmy dostatečné ku krytí běžných vydání, což prý neměla žádná výstava jiná, a to slibuje poskytnouti dotatečný příjem potřebný celkový, aby akcionáři mohli obdržeti nazpět obnosy akcií splacených. No, máme se aspoň čemu těšit, a jestli se to splní, bude to příjemným překvapením.

PO NÁHLEDU GEN. SHAFTERA BYLO by dobývání Santiaga stálo nás na 5000 životů. To se jistě dříve neporadil s papírovými generály. Ti by byli dobyli Santiago a Havanu a celý svět hnedle před třemi měsíci, třeba bez vojska, bez loďstva a potřeb vělečných. Tak jako Rakušani u Hradce Králové Prusáky, byli by potloukli Španěly čepicemi a bylo by to. Že pak tenhle nešťastný náš prezident si hnedle nevzal všečnou radu ze samých papírových generálů!

DLE POZOROVÁNÍ Z PALUBY LODĚ Iowa byla tato první, kteráž spozorovala prcháň loďstva španělského z přístavu santiagského a jí přináleží největší zásluha za zmaření téhož. Dle pozorování z loď Brooklyn byla to ovšem tato loď, bez jejíhož spolupůsobení bývalo by marnu Cerveru honiti. Nepochybně dle pozorování z jiných lodí bude zřejmým, že kdyby kterákoliv z nich nebyla na místě, bylo by to dopadlo jinak, mohl Cervera uniknouti, aneb naposled snad všechny americké lodě potopiti.

HON. TOM. JOHNSON, KTERÝZ býval druhdy modlou Dennice Novověku, proto že je demokratem, kterýž vyhlášován byl za přítele dělníků a Bůh ví ještě co všechno, tak jako před tím Payne, Brice a kterýkoliv demokratický kapitalista a vydrhák, hodlá prý učiniti opatření pro svou rodinu ze svého jmění na miliony čítajícího a ostatek svého jmění chce prý obětovati tomu účeli, aby "naučil lidi jak zabrániti mně a jiným mně podobným v okrádání jich." Chce-li činiti pokání, měl by nejdříve vrátiti to, co nakradl.

SENÁTOR THURSTON SE NEZAVDĚLIL valně občanstvu omažskému tím, že do úřadu výběrčího cla ustanovil bývalého mayora Chase. Občanstvo dosud nezapomnělo, že Chase byl impečován a jen s těžší ušel káznici. Nominace tato jest v každém ohledu nešťastnou. Letošní rok budou nepochybně točiti se volební záležitosti méně kol otázky stříbrné a více kol otázky poctivé správy. Republikáné budou chtít dokazovati, že nesouhlasí se zlodějstvím Bartleyho, Bollna a Moorea. Však populisté budou moci jim právem vytýkati, že u vůdců republikánských darebáci a zloději jsou posud v tak velké vážnosti a milosti, jako byli dříve a za důvod budou uváděti ustanovení člověka nectně úřadu zbraveného nyní znovu k místu důležitému.

TA PROJÍZDKA CERVEROVA PŘÍŠLA Španělsku draho, ale nás také bude něco státi. Zákon vypisuje odměnu na zajetí, potopení, aneb zničení nepřátelských lodí a sice odměnu \$100 za každého nepřátelského námořníka, jestli loď byla stejně silná, aneb slabší na-

šich a \$200 za každého nepřátelského námořníka na lodích, když naše lodě jsou slabší nepřátelských. Počítá se, že všech námořníků na španělských lodích bylo 2.700, tak že mužstvo našich lodí, které braly v boji účastenství, bude oprávněno k odměně \$270,000, což bude rozděleno mezi důstojníky i mužstvo. Na Plutonu a Furoru, jež zničeny byly výpomocným křižákem Gloucester, mnohem slabším než která z lodí španělských, bylo mužstva 135, tak že za zničení těch obdržel mužstvo Gloucesteru odměnu \$27,000.

NIKDO BY SI NEMĚL VŠTÍPITI LÉPE než Čechové Američti následující slova Palackého, kteréž promluvil měsíc před svou smrtí 23. dubna 1876 na banketě Žofinském: "Kdy nyní mohu mluvit ke květu národa našeho, chci upozorniti přátele své — a všichni jsou moji přátelé, kteří pracují pro povznesení národa — na velkou potřebu, a ta jest následující: Máme mnoho vlastenců, kteří rádi se honosí vlastenectvím, ale nečiní ničeho ve prospěch vlasti a národa svého. Náš národ jest v nebezpečí velikém, všude obklopen nepřáteli, já však neouzám a doufám, že národ dovede odolati všem, bude-li totiž chtít. Není dosti říci 'já chci', ale každý musí se přičiniti, musí pracovat, musí obětovati co může, k obecnímu dobru, zvláště k udržení národnosti. Minulost za sebou má národ český slavnou. Doba Husova slavná jesti doba, tenkrát předčil český národ vzdělaním duševním všechny národy ostatní Evropy. Za to děkovat měl Karlu IV., avšak nejen jemu, ale i sobě, že užíval příležitosti ku vzdělání. Teď potřebl, abychom se vzdělávali a dle vzdělaného rozumu jednali. To jest jediná závěť, kterou bych národu svému, takřka umíraje, odkázal."

Naše národní půjčka.

Minulým čtvrtkem skončeno bylo přijímání přihlášek na národní půjčku čili úpisy a výsledek jest patrným důkazem, že vláda za nynější republikánské správy těší se úvěru neobmezenému. Sekretář pokladny nabídl ku prodeji za \$200,000,000 úpisů a ač bylo výslovně oznamováno, že přednost obdrží ti, kdož o menší částky hlásiti se budou, tedy lid, a že nedbá se o přihlášky bohatých jednotlivců neb korporací, přece došly přihlášky na obnos šesteronásobný, než co úpisů k prodeji bylo nabídnuto. Jest velice pravdě podobným, že kdyby nebylo tohoto obmezení a dána přednost přihlášek vyšším, jako se druhdy dělo, byl by obnos přihlášení ještě mnohonásob větším nežli jest. Také jest jisto, že kdyby bývaly požádány nabídky a úpisy prodány těm, kdož by nejvíce za ně nabízeli, bývalo by se získalo několik milionů dolarů premie. Vždyť čtyřprocentové úpisy Spoj. Států, jež prodávány byly za doby demokratické mizerie a blahoslavené správy presidenta Clevelanda, platí se nyní za 124 jedno sto dolarů. Není proto pochybnost, že ti kdož o úpisy se přihlásili a je obdrželi, budou moci na nich značně vyzískati, neboť tak jako na ostatní úpisy vládní, bude se dojísta na ně platiti premie.

Všech kdo o úpisy se přihlásili počítá se 240,000 a celkový obnos přihlášek na \$500 aneb méně obnáší \$85,000,000. Tedy všichni kdož na obnos takový aneb menší přihlášku učinili, budou moci obdržeti plnou částku přihlášenou. Ostatní větší přihlášky rozdělí se mezi přihlašovatele stejnou měrou dle obnosů přihlášených.

Jest velice pravdě podobným, že nebude zapotřeby bráti útočiště k žádným dalším půjčkám a že tento obnos postačí ku skončení války. — Pro případ,

že by Španělové neptili dříve k rozumu, a že by válka nad očekávání se protáhla, má vláda podle zákona o dani válečné právo k vydání ještě dalších \$400,000,000, když by toho potřeba vyžadovala.

Dále mimo to má sekretář pokladny právo vydlužiti se \$100,000,000 na tříprocentové certifikáty splatné za rok. Tak i když by Donové neptili k rozumu nežli upsané nyní peníze vynaložíme, nebude zapotřeby žádných dalších opatření ze strany kongresu k získání prostředků ku vedení války.

Amerika dokázala světu, že již ani peníze nezavisí na žádné jiné zemi, necht' v míru aneb ve válce.

Rána na ránu.

S velkým uspokojením přijalo dojísta občanstvo americké zprávu o vzdání se Santiaga, což po kolik dnů netrpělivě bylo očekáváno. Na ubohé Španělsko dopadá rána za ránu a to čím dále, tím krutěji. Cbrabrosti amerických vojínů dovede odolati armáda španělská na pevnině právě tak málo, jako dovede odolati jí na moři. Že Španělové hájili Santiaga s odhodlanou udatností a město drželi rak dlouho jak se vůbec dalo, to dojísta vysvitalo ze zpráv o bojích jež podniknuty byly proti Santiagu počátkem tohoto měsíce. Však konečné vítězství Američanů jest neméně pozoruhodným nežli byla vítězství dobytá na moři.

Hotovost válečná, kteréž velel gen. Shafter, přistála u Santiaga 20. června a vyložena na pevninu u Baiquiri. Aniž si vojsko po plavbě odpočalo, začalo s postupem do vnitru pevniny. Dne 24. m. m. zmocnilo se Juragua a podniklo tuhou bitku u LaQuasi na. Dne 26. obsazena Sevilla a 27. června nalézal se předvoj americké armády již na 3 míle od Santiaga. Dne 30. dobytý El Caney a v největší bitvě této války až posud, 1. a 2. července ztečeny byly výšiny a dobyt San Juan a Španělové zatlačeni ze svých krajních opevnění. Hned v zápětí na to, 3. července, požádal gen. Shafter vzdání se města a této žádosti jeho dodalo důrazu zmaření loďstva Cerverova. Jelikož Shafter po prvním útoku nechtěl se dosti silným k dobytí Santiaga, přivoliil ku příměří, jež bylo prodlouženo až do 10. t. m. V ten den odešel gen. Linares bezvýznamně vzdání města a toto bylo bombardováno loďstvem naším. 11. t. m. došly očekávané posily a město bylo ze všech stran sevřeno a znovu ku vzdání vyzváno. Nastalo vyjednávání, kteréž vedlo ku vzdání města 14. t. m. a obsazení 16.

Tento výsledek potěší každého, kde sleduje vývin udalostí válečných. Pád Santiaga stál nás více na životech lidských, nežli bitvy na moři. Počítá se totiž v bojích před Santiagem 250 mrtvých a 1300 raněných a mimo toho již na tisíc vojínů podlehl vražděnému podnebí a nalezá se v nemocnicích. Španělové ztratili ovšem více, však to nám může býti jen malou útěchou.

Pád Santiaga měl by konečně přivesti Španěly k rozumu a přiměti je k tomu, aby zanechali dalšího zbytečného krveprolívání. Vláda španělská přesvědčila se nyní dojísta úplně, že by i Spoj. Státy nevydržovaly velkou armádu stálo, jsou přece mocnějšími nežli Španělsko. Ba nejen to, nýbrž že i při stejné síle vyniká válečná moc americká nad španělskou. Když nyní zbaveno jest Španělsko skoro veškerého válečného svého loďstva a když Spojené Státy dobyly již část území o jehož vysvobození z nadvlády španělské se zasadily, nemělo by věru ještě čekati až zmocní se Amerika Porto

Rica a dobyde Manilly, nýbrž mělo by bezodkladně přijíti se svými návrhy míru. Čím déle bude odkládati, tím tužší podmínky musí pak ovšem přijmouti. Spojené Státy nevedou válku proto, že by si v boji libovaly a daly by dojísta ochotně sluchu návrhům míru.

Zprávy osobní.

— V neděli zavítal do města našeho k návštěvě výstavy p. Kolmar ze St. Joseph, Mo., a bylo nám mile několik okamžiků s ním strávit. Zdržel se zde mezi námi po více dnů, neboť seznal, že výstava jest větší, než původně si představoval.

— Min. pátek vracel se Omahou k domovu pan Trutna ze Silver Lake, Minn. Byl tu kolik týdnů návštěvou u bratrů a přátel v Saunders County. Bylo nám potěšením osobně jej seznati.

— Minulý týden obdržel se v Omaze sjezd státního spolku pohrobů a téhož účastnil se též krajan pan Prokop z Wilber. Po sjezdu zaskočil na chvilku též do naší písárny. Pan Prokop je v Saline County od svého dětství a pro svou správnost a spolehlivost všeobecně oblíben. Obchod pohrobničky započal teprve před několika měsíci, ale jak soudíme z jeho řeči, jest v něm spokojen.

— Včera přijeli do Omahy dva mladí a uvědoměli krajané, oba synové starých osadníků v Ellsworth County, Kansas a sice pp. Tobiáš a Gregor. Přijeli na výstavu a zdrželi se nepochybně celý týden.

— Včera přijeli sem pp. Bedř. Opočenský, obchodník z Niobrary a pan Tomek, jeden z nejstarších osadníků a zakladatel české osady u Niobrary. Jsou ubytováni Šonkovém hotelu "U města Prahy" a zdrželi se tu několik dnů, aby si výstavu důkladně prohlédli. Pan Tomek po 30letém skoro hospodaření je nyní soukromníkem a má proto dosti času. Před skoro 30 lety přešedli se z Chicaga k Niobraře a tam bydlil nepřetržitě. Nynější návštěva Omahy jest jeho nejdelší cestou co od té doby konal.

Zprávy spolkové.

Praha Leže, čísle 328, obdívá svou pravidelnou schůzi dne 20. července. Přítomnost všech jest autna.

Frank J. Fitle,
tajemník.

Co tomu říkáte?

My nabídneme jedno sto dolarů odměny za každý případ kataru, který nomá být vyléčen lékem Hall's Catarrh Cure.

F. J. Cheney & Co., majitelé, Toledo, O. — My nepsaně jsme znali p. F. J. Cheney po 15 roků a uznáváme jej za poctivého a spolehlivého ve všech jeho obchodních transakcích a finančně schopného k provedení jakéhokoli obchodního závazku, jež firma učiní.

WEST & TRUAX,
velkoobchodní lékárnici, Toledo, O.
WALDING, KINNAN & MARVIN,
velkoobch. lékárnici, Toledo, O.
Hall's Catarrh Cure se užívá vnitřně, stlačiv jej přímo na krev a slizniční brány. Dovede-li se zvláště zdárně. Na prodej u všech lékárníků čísla 75c. 14čev.

Hall's Family Pills jsou nejlepší.
Na prodej u lékárníků, čísla 75c.

HOTEL

PRAHA

Nišpanělské obchodní své ct. rodáky kdykoliv do Omahy zavítají do svého právě dostavěného a všim budlím opatřeného hotelu. Postel i světlé čísto, výtěžná česká kuchyň a nápoje nejlepší. Ceny nízké. Pohodlí i obsluha vypořádá se nejlepšími hotelami v městě. S doton.

Václav Šonka, majitel.
1211 So. 13th St., Omaha, Neb.
757525 V ČESKÉ PRAZE

Knihupectví Pokroku Západu

Máme na skladě velké množství spisů zábavných a poučných se všech možných oborů. Divadelní spisy máme všechny, jež jsou k dostání v různých obřádech. Píšte si o seznam obdržeti nejraději. Adresujte do redakce.